

Четвъртък, 7 май 2009 г.

57. Отбелязва, че Договорът от Лисабон ще има също така финансово отражение, впрочем ограничено, вследствие на новите специфични компетентности, които Съюзът придобива; декларира, че е готов да анализира, в подходящия момент, конкретните последици от упражняването на тези нови компетентности; счита, че прилагането им в тяхната цялост със сигурност няма да се осъществи непосредствено след влизането в сила на Договора от Лисабон, а постепенно в процеса на изготвяне на отнасящите се до тях законодателни предложения; счита въпреки това, че финансирането им не трябва да е за сметка на финансирането на сегашните дейности на Съюза;

Съгласуване с националните бюджети

58. Би желал да покани националните парламенти да вземат ежегодно участие в съвместен публичен дебат във връзка с насоките за национална и общностна бюджетна политика, преди разглеждането на съответните проектбюджети, с цел да се определи от самото начало обща рамка за координирането на националните политики на държавите-членки, като в същото време се вземе под внимание приносът на Общността;

59. Изтъква, че решението относно разпределянето на разходите от бюджета на ЕС по отношение на главните цели на Съюза би могло да бъде разгласено по полезен начин с ежегодното публикуване от всяка държава-членка на бюджетните кредити от националните и - в съответните случаи - от регионалните бюджети, които способстват за постигането на тези цели;

*

* *

60. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията и парламентите на държавите-членки.

Ситуацията в Република Молдова

P6_TA(2009)0384

Резолюция на Европейския парламент от 7 май 2009 г. за ситуацията в Република Молдова

(2010/C 212 E/10)

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Република Молдова, и по-специално резолюцията си от 24 февруари 2005 г. относно парламентарните избори в Молдова ⁽¹⁾, както и резолюциите си относно Европейската политика на добросъседство и черноморското регионално сътрудничество,
- като взе предвид окончателното становище и препоръките от заседанието на Комитета за парламентарно сътрудничество ЕС–Република Молдова от 22 и 23 октомври 2008 г.,
- като взе предвид Стратегическия документ на Европейската комисия от 2004 г., включително доклада за Република Молдова,
- като взе предвид Споразумението за партньорство и сътрудничество между Република Молдова и ЕС, подписано на 28 ноември 1994 г. и влязло в сила на 1 юли 1998 г.,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 3 декември 2008 г., озаглавено „Източно партньорство“ (COM(2008)0823),

⁽¹⁾ ОВ С 304 Е, 1.12.2005 г., стр. 398.

Четвъртък, 7 май 2009 г.

- като взе предвид помощта, предоставена от Европейския съюз на Република Молдова в рамките на Европейския инструмент за съседство и партньорство (ЕИСП), включително по проекта „Подкрепа за провеждането на избори в Република Молдова“, който предостави финансова помощ за провеждането на свободни и честни избори в Република Молдова,
 - като взе предвид плана за действие ЕС–Република Молдова в рамките на Европейската политика на добросъседство, приет на седмото заседание на Съвета за сътрудничество ЕС–Молдова на 22 февруари 2005 г., както и годишните доклади за напредъка на Република Молдова,
 - като взе предвид Споразумението за улесняване на издаването на визи между ЕС и Република Молдова, подписано през 2007 г.,
 - като взе предвид декларацията с предварителните констатации и заключения на международната мисия за наблюдение на парламентарните избори в Република Молдова от 5 април 2009 г., както и доклада след изборите, изготвен от Бюрото за демократични институции и права на човека към ОССЕ за периода 6–17 април 2009 г.,
 - като взе предвид съвместната декларация на министрите на външните работи на Франция, Чехия и Швеция от 9 април 2009 г. относно положението в Република Молдова,
 - като взе предвид изявленията на председателството на ЕС от 7 и 8 април 2009 г. относно положението в Република Молдова,
 - като взе предвид заключенията от заседанието на Съвета по общи въпроси и външни отношения, проведено на 27 и 28 април 2009 г., както и размяната на възгледи по въпроса с председателството на ЕС, състояла се в рамките на заседанието на Комисията по външни работи от 28 април 2009 г.,
 - като взе предвид изявленията на върховния представител на ЕС за ОВППС Хавиер Солана, направени на 7 и 11 април 2009 г. относно положението в Република Молдова,
 - като взе предвид изявленията на члена на Европейската комисия, отговарящ за външните отношения, Бенита Фереро-Валднер, направени на 6, 7 и 11 април 2009 г. относно положението в Република Молдова,
 - като взе предвид изявлението на представителството на ООН в Република Молдова от 12 април 2009 г.,
 - като взе предвид Резолюция № 1280 на Съвета на Европа от 24 април 2002 г.,
 - като взе предвид меморандума на „Амнести интернешънъл“ за Молдова от 17 април 2009 г. относно положението в Република Молдова по време на и след събитията от 7 април 2009 г.,
 - като взе предвид доклада на специалната делегация на Парламента в Република Молдова, която посети страната в периода 26–29 април 2009 г.,
 - като взе предвид член 103, параграф 4 от своя правилник,
- А. като има предвид, че европейската политика на съседство и източното партньорство, на което скоро ще бъде даден ход, признават европейските стремежи на Република Молдова и значението на Молдова като страна с дълбоки исторически, културни и икономически връзки с държавите-членки на Европейския съюз;
- Б. като има предвид, че планът за действие ЕС–Република Молдова цели насърчаване на политическите и институционалните реформи в Република Молдова, включително в областта на демокрацията и правата на човека, правовата държава, независимостта на съдебната система и свободата на медиите, както и добросъседските отношения;

Четвъртък, 7 май 2009 г.

- В. като има предвид, че определената за юни 2009 г. цел е преговорите по ново споразумение между Република Молдова и ЕС да започнат по време на заседанието на Съвета за сътрудничество ЕС–Молдова;
- Г. като има предвид, че Република Молдова е член на Съвета на Европа и на ОССЕ и че с това свое членство се задължава да насърчава демокрацията и зачита правата на човека, включително в областта на предотвратяването и борбата срещу мъченията, малтретирането и друго нечовешко и унижително отношение;
- Д. като има предвид, че на 5 април 2009 г. в Република Молдова се проведеха парламентарни избори, които бяха наблюдавани от международна мисия за наблюдение на изборите, съставена от представители на Бюрото за демократични институции и права на човека/ОССЕ, на Европейския парламент, Парламентарната асамблея на ОССЕ и Парламентарната асамблея на Съвета на Европа;
- Е. като има предвид сериозната загриженост, изразена по време на предизборния период относно упражняването на правителствен контрол над обществените медии, заплахите и тормоза на опозиционни лидери и частни медии, и злоупотребата с административни средства в полза на управляващата партия;
- Ж. като има предвид, че между 500 000 и 1 милион молдовци живеят в чужбина и като има предвид, че няколко апела, подписани от голям брой НПО и сдружения на молдовската диаспора, включително този от февруари 2009 г., адресиран през февруари 2009 г. до президента на Република Молдова, председателя на Парламента и министър-председателя на Република Молдова – във връзка с лишаването на молдовците, които живеят в чужбина, от правото да гласуват, изпратени до компетентните органи на Молдова преди изборите на 5 април 2009 г., бяха игнорирани; и като взе предвид много ограничения брой молдовци, живеещи извън границите на Република Молдова, които са гласували (22 000);
- З. като има предвид, че действащите органи на отцепническия регион Приднестровие не допуснаха до участие в изборите много молдовски граждани;
- И. като има предвид, че съгласно заключението, съдържащо се в предварителните констатации на международната мисия за наблюдение на изборите, изборният процес е отговарял на много международни стандарти и задължения, но се изискват още подобрения, за да се гарантира, че изборният процес ще бъде освободен от ненужна административна намеса, и за повишаване доверието на обществеността;
- Й. като има предвид оплакванията на опозиционните партии, известни като Коалиция 2009, за масови нередности по време на изборите от 5 април 2009 г. при съставянето на изборните списъци и допълнителните списъци, и при преброяването на гласовете и представянето на резултатите;
- К. като има предвид, че след повторно преброяване на гласовете, окончателните резултати от изборите бяха публикувани от Централната изборителна комисия на 21 април 2009 г. и потвърдени от Конституционния съд на 22 април 2009 г.;
- Л. като има предвид, че събитията след изборите се характеризираха с насилие и мащабна кампания за сплашване и насилие от страна на молдовското правителство, поставяйки под съмнение ангажимента на молдовските органи към демократичните ценности и правата на човека, както и общественото доверие в тези органи;
- М. като има предвид, че мирните протести бяха провокирани от съмнения относно честността на изборите и недоверие към обществените институции, включително към тези, администрирали изборния процес, и като има предвид, че достойни за съжаление актове на насилие и вандализъм бяха използвани от органите за сплашване на гражданското общество чрез яростна, непропорционална реакция и допълнително ограничаване на и без това крехките основни права и свободи на молдовските граждани;
- Н. като има предвид, че официално се приема, че най-малко 310 човека са били арестувани и задържани и че някои от арестуваните продължават да са в затвора, и като има предвид, че задържаните са били подложени на системно малтретиране в полицейските участъци до степен граничеща с мъчение;

Четвъртък, 7 май 2009 г.

- О. като има предвид, че побоят и произволните арести на граждани от неидентифицирани полицейски части като че ли не целят омилотворяване на положението, а по-скоро да доведат до преднамерени репресивни действия;
- П. като има предвид, че нарушенията на правата на човека от страна на молдовските органи, произволният тормоз на представители на гражданското общество и на протестиращи, и незачитането на принципа на правовата държава и съответните европейски конвенции, по които Молдова е страна, все още продължават;
- Р. като има предвид, че правителството на Молдова обвини Румъния в участие в следизборните демонстрации и изгони румънския посланик; като има предвид, че правителството на Молдова също така възстанови визовия режим за гражданите на тази държава-членка на ЕС;
- С. като има предвид, че трябва да се подчертае отсъствието на сериозни признаци или доказателства, въз основа на които да може да бъде обвинена някоя държава-членка на ЕС, че носи отговорност за насилиените с насилие събития от последните седмици;
- Т. като има предвид, че едно истинско и балансирано партньорство може да се развива единствено на основата на общи ценности, особено в областта на демокрацията, правовата държава и зачитането на правата на човека и гражданските свободи;
- У. като има предвид, че Европейският съюз се стреми да установи, с помощта на своята програма за източно партньорство, по-голяма стабилност, по-добро управление и икономическо развитие в Република Молдова и другите държави по неговата източна граница;
1. Подчертава значението на по-задълбочените отношения между ЕС и Република Молдова и потвърждава необходимостта от съвместна работа, за да се допринесе за по-голяма стабилност, сигурност и благоденствие на европейския континент и за да се предотврати появата на нови разделителни линии;
 2. Потвърждава ангажимента си за продължаване на един съдържателен и целенасочен диалог с Република Молдова, но отдава голямо значение на въвеждането на категорични разпоредби относно правовата държава и зачитането на правата на човека, като в същото време подчертава, че по-нататъшното укрепване на отношенията, включително чрез сключването на ново разширено споразумение, следва да бъде поставено в зависимост от поемането на реален и ясно изразен ангажимент от страна на молдовските органи за демокрация и зачитане на правата на човека;
 3. Подчертава, че пълното спазване на международните демократични стандарти преди, по време и след изборния процес е от най-голямо значение за по-нататъшното развитие на отношенията между Република Молдова и Европейския съюз;
 4. Категорично осъжда масираната кампания на тормоз и сериозни нарушения на правата на човека и всички други незаконни действия, извършени от молдовското правителство след парламентарните избори;
 5. Настоятелно призовава молдовските органи незабавно да преустановят незаконните арести и да осъществяват управлението на държавата в съответствие с нейните международни ангажименти и задължения в областта на демокрацията, правовата държава и правата на човека;
 6. Изразява особена загриженост относно незаконните и произволни арести и ширещото се нарушаване на човешките права на задържани лица, по-конкретно на правото на живот, правото на неподлагане на физическо малтретиране, изтезания или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, на правото на свобода и сигурност, правото на справедлив процес и правата на свобода на събиранията, на сдруженията и на изразяване, както и относно факта, че тези нарушения продължават;

Четвъртък, 7 май 2009 г.

7. Подчертава, че трябва да установи национален диалог с участието на правителството и опозиционните партии, като се положат сериозни усилия за коренно подобряване на демократичните процедури и функционирането на демократичните институции в Република Молдова, и че в рамките на този диалог трябва се предприемат незабавно мерки за отстраняване на слабостите, отбелязани в заключенията на международната мисия за наблюдение на изборите;
8. Подчертава обаче, че вътрешното напрежение в Република Молдова е много високо, и затова изразява твърдото си убеждение, че е налице неотложна необходимост от създаване на независима комисия за разследване с участието на ЕС, на Комитета на Съвета на Европа за предотвратяване на изтезанията, както и на независими експерти, така че да се гарантира безпристрастен и прозрачен процес на разследване;
9. Настоява всички, за които се установи, че са отговорни за бруталното насилие срещу задържаните, да бъдат привлечени под отговорност; освен това настоява, че констатациите на разследващата комисия следва също да доведат до реална реформа на правната система и на силите на полицията в Република Молдова;
10. Призовава за провеждане на специално разследване на смъртните случаи в следизборните събития, както и на всички твърдения за изнасилване и малтретиране по време на задържане, и на политическите арести, като например на Anatol Matasaru и Gabriel Stati;
11. Осъжда кампанията на молдовските органи за тормоз над журналисти, представители на гражданското общество и опозиционните партии, по-конкретно арестите и експулсирането на журналисти, отнемането на достъп до уебсайтове и телевизионни станции, пропагандата, провеждана в излъчванията на държавните телевизионни канали, и отказите за достъп на представителите на опозицията до обществените медии; счита тези действия за насочени към изолиране на Република Молдова от контрола на националните и международни медии и обществеността; изразява съжаление и осъжда продължаващата цензура, налагана с писмата на министрите на вътрешните работи и правосъдието до неправителствените организации, политическите партии и средствата за масова информация;
12. Решително осъжда решението на молдовските органи да екстрадират посланика на Румъния и да въведат визов режим за гражданите на тази държава-членка на Европейския съюз; настоява, че дискриминацията спрямо граждани на ЕС на основание национален произход е неприемлива, и призовава органите на Молдова да възобновят безвизовия режим за румънските граждани;
13. Настоятелно призовава Съвета и Комисията да предприемат преглед на визовата уредба на ЕС спрямо Република Молдова, с цел да се облекчат условията за предоставяне на визи на молдовските граждани, особено финансовите условия, и да се създаде възможност за по-добро уреждане на условията за пътуване; в същото време изразява надежда, че гражданите на Молдова няма да се възползват от един по-благоприятен режим за визи и пътувания, за да започнат масово да напускат своята родина, а ще бъдат насърчени активно да допринесат за нейното по-нататъшно развитие;
14. Отбелязва, че твърденията за намеса на държава от ЕС в събитията изглеждат безпочвени и не бяха обсъдени, нито повторени при срещите на ad hoc делегацията в Република Молдова;
15. Изисква незабавни и съществени доказателства в подкрепа на всяко твърдение на молдовското правителство за предполагаемите престъпни действия на демонстрантите и намесата на чужди правителства;
16. Отбелязва изявленията на молдовските органи за образуване на наказателно производство за „опита за узурпиране на държавната власт на 7 април 2009 г.“ и призовава разследването да се проведе по прозрачен начин и да изясни твърденията на молдовските органи за участие на една или повече трети държави в тези събития;
17. Осъжда всички актове на насилие и вандализъм, но същевременно счита за неприемливо всички протести да се представят като престъпни действия и твърденията за „противоконституционен заговор“; счита, че мирните протести са до голяма степен подклаждани от съмнения в честността на изборите, недоверие в обществените институции и неудовлетворение от социалното и икономическо положение в Република Молдова;

Четвъртък, 7 май 2009 г.

18. Изразява увереност, че конструктивният диалог с опозиционните партии, гражданското общество и представителите на международни организации е единственият изход от създалото се положение в Република Молдова;
19. Подчертава, че евентуалното провеждане на нови избори ще изисква наличието на консенсус между опозицията и правителството по отношение на конкретни подобрения в изборния процес;
20. Отново изтъква значението на независимата съдебна власт и призовава за допълнителни мерки за гарантиране на редакционната независимост на всички медии, включително националното радио и телевизия на Молдова, и за прекратяване на опитите за сплъщване на ProTV Channel и на заплахите за неудължаване на неговия лиценз, както и за значителни подобрения в молдовския изборителен закон, като ключови елементи от всеки бъдещ изборен процес и демократична консолидация в Република Молдова;
21. Изразява съжаление относно факта, че молдовското правителство не положи усилия за улесняване на гласуването на молдовските граждани в чужбина, съобразно препоръките на Венецианската комисия; призовава молдовските органи да приемат необходимите мерки това да се осъществи своевременно;
22. Подчертава значителните разлики между предварителния доклад на Бюрото за демократични институции и права на човека към ОССЕ относно провеждането на изборите и твърденията на голям брой молдовски НПО за широко разпространени нередности; посочва, че тези разлики трябва да се вземат предвид при евентуален бъдещ преглед на дейностите по наблюдение на изборите на Бюрото за демократични институции и права на човека към ОССЕ и приноса на ЕС за изпращането на международни мисии за наблюдение на изборите;
23. Изразява убеждение, че за да запази доверието на народа на Република Молдова, ЕС следва да се включи в управлението на създалата се ситуация по активен, задълбочен и всеобхватен начин; настоятелно призовава Съвета за разгледа възможността за изпращане на мисия за правова държава в Република Молдова с цел подпомагане на правоприлагащите органи в процеса на реформи, по-специално в областта на полицията и правосъдната система;
24. Подчертава, че Комисията, Съветът и държавите-членки трябва да се възползват изцяло от европейската политика за добросъседство и по-специално от новата програма за източно партньорство, с цел установяване на по-голяма стабилност, по-добро управление и балансирано икономическо развитие в Република Молдова и другите държави по източната граница на Съюза;
25. Призовава Комисията и Съвета да гарантират по-широк обхват на средствата на ЕС, предоставяни на Република Молдова в областта на правата на човека и основните свободи, по-специално чрез пълно използване на Европейския инструмент за демокрация и права на човека и разпоредбите на Инструмента на европейската политика за съседство; призовава Комисията да представи на Европейския парламент подробен доклад относно използването на всички финансови средства на ЕС в Република Молдова, със специално внимание към финансовите средства, предвидени в областта на доброто управление и демократичното развитие;
26. Призовава Съвета и Комисията да укрепят мисията на специалния представител на ЕС в Република Молдова, както по отношение на нейния мащаб, така и на средствата;
27. Отново изразява подкрепата си за териториалната цялост на Република Молдова и посочва, че е необходимо ЕС да играе по-активна роля в намирането на решение на въпроса за Приднестровието;
28. Още веднъж подчертава, че Европейският съюз трябва да направи всичко в рамките на своите възможности, за да предложи на народа на Република Молдова едно истинско европейско бъдеще; настоятелно призовава всички политически сили в Република Молдова и партньорите на Молдова да не злоупотребяват с настоящото положение на нестабилност и да не отклоняват Молдова от европейския курс на страната;
29. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, парламентарните асамблеи на Съвета на Европа и на ОССЕ, както и на правителството и парламента на Република Молдова.